

Radnóti- sokk

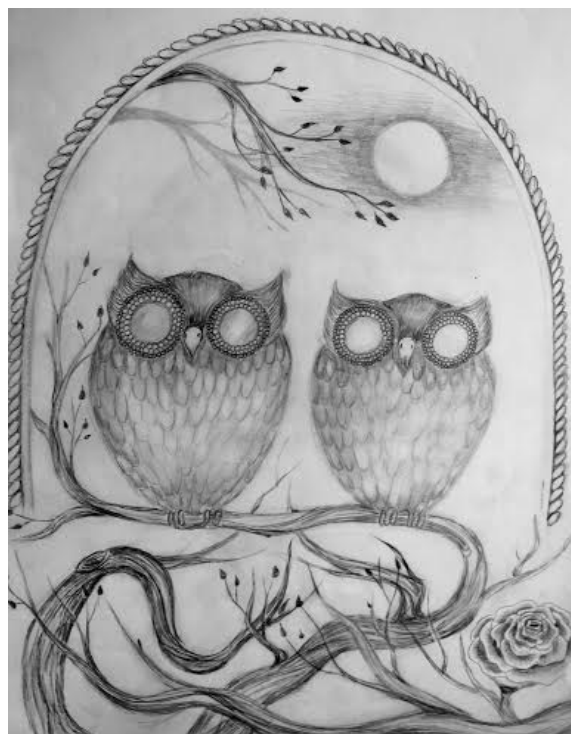
2014.
március

Kedves Olvasó!

A tavaszi számunkat tartod a kezvedben. Remélhetőleg miközben ezeket a sorokat olvasod, szuper idő van kint, süt a nap, rügyeznek a fák, jó illat van, majd megveszel, hogy ne a suliban dekkolj, hanem kint a szabadban. A tavasz a megújulásról szól, mind a természetben, mind belsőkben. Ez a szám azért is különleges számomra, mert úgy érzem, mindegyik cikk képes volt valami többletet adni, miközben olvastam őket. Ennek a hónapnak a témája a gondolatok szabadsága. A szokásos rovatok mellett olyan írásokat fogtok találni, amelyek valamilyen szempontból azt járják körül, hogy ha másképp nézed a világot, olyan dolgokra jössz rá, amik téged tesznek gazdagabbá, sikeresebbé. Két emberről is fogtok olvasni, akik példátlan képzelő- és teremtőerővel rendelkeznek, hatalmasat hoztak létre. Valamint a versek és az irodalom témája kötötte le számos írónk gondolatait, így igazán tartalmas és gondolatébresztő számot kínálunk nektek!

Réka

Kezdesnek álljon itt egy Örkeny egyperces!

AZ ÉLET ÉRTELME

Ha sok cseresznyepaprikát madzagra fűzünk,
abból lesz a paprikakoszorú.

Ha viszont nem fűzzük fel őket, nem lesz belőlük koszorú.

Pedig a paprika ugyanannyi, éppoly piros, éppoly erős. De mégse koszorú.

Csak a madzag tenné? Nem a madzag teszi. Az a madzag,
mint tudjuk, mellékes, harmadrangú valami.

Hát akkor mi?

Aki ezen elgondolkozik, s ügyel rá, hogy gondolatai ne kalandozzanak összevissza, hanem helyes irányban haladjanak, nagy igazságoknak jöhet a nyomára.

T a r t a l o m

2. Köszöntő
3. Álmodok hálójába ragadva
4. Folyosó
- 5-6. Irodalomtanáraink
- 6-7. Verseink szerelmeinkről
8. Így írtok ti – így gondoljuk mi
9. Filmajánló
- 10-11 Csodaroma
12. Csináljunk csodát?
- 13-14. A porondon
14. Tudomány
- 15-16. Mesterségem címere: politológus
- 16-20. Novellák

Álmok hálójában ragadva

Hogy mit is nevezünk álomnak, vagy hogy mire is szolgálnak? Lelkileg tönkretesznek bennünket, vagy csak a belső énünk akar minket megóvni a közelgő ballépéseinktől? Még maguk a könyvek sem tudnának pontos választ adni egy ilyen egyszerű, és mégis milyen összetett dolog megoldására. Mindenki álmodik, a sarokban élő kaszáspóktól kezdve a bálnáig minden élőlény álmodik valamiről. Számtalan embert érdekel ezeknek a furcsa víziók, amiben mindannyian részt veszünk akarataink ellenére is. Minden ember más és ez a másság az álmainkban sem térül el. Mindenki mást álmodik, mást él át, és máshogy reagál az agyában lezajló álombeli történésekre. Ellenben, amit az álmaink után érzünk, az az egy dolog közös . . . az az egy kérdés, ami minket foglalkoztat: Miért?

Az esetek többségében olyan dolgokat álmodunk, melyek nem fognak előfordulni az emberi jelenünkben. Ez alatt érthetők egy

rémálomban megjelenő, ládából kiugró szörnyeket, vagy netán más rémálomban feltűnő groteszkebb, és élénkebb történéseket. Mégis a ránk ható erő a rémálmainkban mindenkiben megegyezik, mindegyiknek önálló hangsúlya és jelentése van. Ezeket a jelentéseket pedig csakis mi tudjuk feldolgozni, és tömör jelentésüket megfejteni. Vicces belegondolni, hogy azt próbáljuk megfejteni, amit talán ezerféleképpen lehetne értelmezni, de mégis, ha találunk valami értelmet az álmainkban, az garantáltan úgy van, ahogy gondoljuk. Rengeteg alkalommal visszatérhetnek bizonyos emberek, helyszínek vagy motívumok az álmainkban, ezek azok az ismétlődő álombeli ciklusok, amikor is bizonyos időközönként előjönnek ugyan azok a témák.

A saját álmaimat érintve a legtöbb álmom az általános iskola felső osztályaiban volt, akkor szinte nem telt el egy olyan nap, melyen nem álmodtam volna valamit. Ezek gyakran a legrosszabb rémálmok voltak, vagy a szívet melengető, de beteljesületlen álmaim, melyekről tudtam, nem válhatnak valóra. Gyakran álmodtam meg olyan dolgokat, melyek a valóságban is ugyanabban az időben és pontosan ugyanúgy történtek meg. Érdekes megjegyezni, hogy az emberek furcsa érzése, a „*Deja vu*” is innen ered, és ennek ellenére mégse létezik két olyan ember, akiknek azonos „*Deja vu*”-ja van. Megálmodni helyeket, emlékezni bizonyos szavakra vagy netán mondatokra, melyek a jövőnkben elhangozhatnak, bámulatos, hogy az agyunk, melynek 10%-nál kevesebbet használunk, ilyen komplikált dolgokat is meg tud osztani velünk.

Összegezve az álmaink a belső énünk és az agyunk sugallatait adják át, és evvel akarnak minket egy jobb döntés felé irányítani, melyet már a valóságban tudunk hasznosítani tovább.

Egy saját idézettel zárnam a monológom: „Az álmok legyenek a hidak, melyek utat adnak világaid között.”

Milyen az ideális tanár?

Peti

Franczia Patrik 9. D:

Szerintem egy ideális tanár szorgalmas, időben kijavítja a dolgozatokat, jól magyaráz, mindent megértet a diákokkal, hétköznapi példákon keresztül mutatja be a dolgokat. Igazságosan osztályoz, annyi házi feladatot ad, amennyibe nem gebedünk bele, de ugyanakkor begyakoroltatja az anyagot a házi feladat mennyiségével, türelmes, nem kiabál órán, hanem ha nem értünk valamit, ugye elmagyarázza más megközelítésből, és nem hiányzik sokat, beér időben órára.

Nagy Bernadett 12. T:

Érdekesen adja le a tananyagot; ha diát készít, akkor nem azt mondja, ami rajta van; hanem egészítse ki. Fegyelmezzon; de azért ne legyen olyan fagyos a hangulat, hogy senki ne merjen megszólalni.

Kosztolányi Kata 9. M:

Szerintem egy tanárnak együtt kell működni a diákokkal, mert csak így tudnak tanulni, és így könnyebben tudnak tanulni. Illetve persze sokan mondják a diákok közül, ne legyen házi feladat, mert az milyen jó, és akkor délutánra semmi sincs, de azért gyakorolni mégiscsak kell, tehát házi feladatot is adjon, de megfelelő mennyiségűt és minőségűt, és ne olyat, amit mondjuk még nem vettek. Dolgozatokban azt kérje vissza, amit le is adott, de mondjuk, ne legyen túl szűk a dolgozat, és ne csak egy témát feszegessen, hanem mondjuk, több minden legyen, de ne az elrejtett részek, hanem mondjuk, lényegében legyen benne a dolgozatban az, amit elmondott. Hogyha tankönyvből tanulnak a diákokkal, akkor rakjon hozzá a tankönyvi anyaghoz, de ne adjon le mindent. Tehát annyira bővítse ki a tananyagot, hogy meg lehessen tanulni, és ne feltétlenül azt diktálja le, ami a tankönyvben van.

Széchényi Nándor 8. M

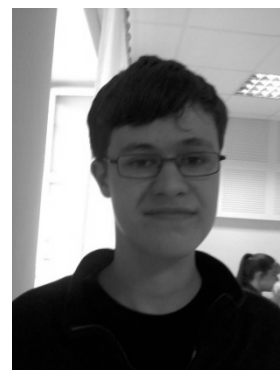
Figyel a gyerekekre, mindenkit egyéniségként kezel, tanácsokat ad, segít nekik a tanulásban, rendesen elmagyarázza az anyagot és lehetőleg ért is hozzá.

Veréb Csenge 9. C:

Partnerként kezeli a diákokat, de fegyelmet tart, nem ad sok házi feladatot, nem kivételez a diákokkal, és mindenkire tud figyelni.

Sarnyai Benedek 9. C:

Nem ad sok házi feladatot.

Luca

„Ó, KAPITÁNY, KAPITÁNYOM”

Ha nem Walt Whitman-tól ismerős a fent említett idézet, akkor valószínűleg a *Holt költők társasága* c. filmből, ahol egyfajta tételmondattá vált. A fenti mondat a padok tetején, egy új szemszögből szemlélődve hangzott el az iskolás diákok szájából, amikor szeretett irodalomtanáruk távozni kényszerült. De hozhattam volna példát akár a *Reneszánszember* c. filmből is, ugyanis mindkét mű egy kivételes irodalomtanárról szól. Általánosságban elmondható, hogy a jövő generációjának értékrendje, társaikkal és szüleikkel való kapcsolata, gondolkodásmódja nagyban függ az őket mind általános- és középiskolában oktató tanároktól. Elsősorban mindenkori magyartanáraiktól.

Sokaknak eszébe juthattak a cikk elejét olvasva azok a végtelennek tűnő irodalomórák, ahol a hosszúra nyúlt némaság után a tanár vagy tanárnő megválaszolta saját kérdését: Mit gondolt a költő, mikor ezt és ezt írta?

Megpróbálkozom azzal, hogy összegyűjtöm az ideális magyartanár jellemzőit (elregélve, miért is értelmetlen az előző kérdés), és megmagyarázom, miért is vannak oly nagy hatással éppen formálódó személyiségünkre irodalomtanáraink.

Még csak kilencedikes vagyok, és nem tudok annyit, mint amennyit szeretnék a művészet ezen ágáról, ezért a cikket tapasztalataimra, osztálytársaim, és saját véleményemre, benyomásaimra és vágyaimra alapozom.

Az alkotásnak az a lényege, hogy elindítson bennünk valamit. A tanár feladata elindítani bennünket ezen az úton, hiszen a száraz tények senkit sem villanyoznak fel, ráadásul nem is motiválók a fejtörésre. Igaz, az irodalomtanárok hosszú évek alatt összegyűjtött tudása a legtöbb esetben pontosan lefedi a mű értelmezését, néha viszont egy fiatal, nyitott „elme” olyan dolgokat is észrevehet, amik oly sok év alatt elkerülték a tanárok figyelmét. Ezért is fontos, hogy szóhoz jussanak! Az lenne ideális, ha a pedagógusaink inkább a „szerintem,” vagy „sokan úgy gondolják”, illetve „valószínű, hogy ezt szeretne volna megfogalmazni” kifejezéseket használnák az órán.

Úgy gondolom, egy jó tanár mindig nyitott arra, hogy az egyéniségnek olyan hozzá illő programot találjon ki, amelyik személyre szabott. Például nem szerencsés egy szabadidejében verseket írogató diákot akkor is elküldeni a helyesírási versenyre, ha nem szeretné.

Még fontosabb, hogy a tehetségek bátorítása mellett a magyartanárok megszerettség az irodalmat azokkal a diákokkal is, akik nincsenek oda kimondottan a humán tantárgyakért. Ezt főleg úgy tudják elérni, ha minél érdekesebbre tervezik, és tartják meg az óráikat, ezáltal végig fenntartják a diákok érdeklődését, esetleg megnevettetik őket. Rengeteg lehetőség rejlik a modern tudományban, vagy a média bevonásában, amit mi, a Z generáció gyermekei jól ismerünk. Gondolok itt ezalatt filmrészletek bemutatására (természetesen a témához kapcsolódóan), kortárs írókkal szervezett író-olvasó találkozókra, érdekes vagy akár bizarr tényekre egy-egy költővel kapcsolatban, vagy személyes naplókából felolvasott részletekre.

Nagyban fejleszti a tanulók életszemléletét, ha tanárunk kreativitása kifogyhatatlan, vagy a legrosszabb eseményben is megtalálja azt, ami jó, ami példa, ami kiemelhető és fejleszthető. Ezzel a viselkedéssel mutatja meg nekünk, hogy az élet legnehezebb pillanataiban hogyan hozunk helyes döntést. Gondolok itt a versenyhelyzetek kezelésétől egészen a leendő munkatársainkhoz való alkalmazkodásig mindenre.

Fontos az óra felépítése, menete! Csak érdekesebbé teszi az órát, ha a tanár teret ad a vitáknak is, akár két diák, esetleg tanár és diák között. Ha a diákok vitába szállnak egymással egy mű értelmezésén, az egyrészt lehetőség teremt az önkifejezésre és annak elsajátítására. Hiszen a diákoknak értelmesen, érvekkel

alátámasztva kell védenie az álláspontját. Nem mellékesen egymást is jobban megismerik a szemben álló felek, és egy barátom szavaival élve „családias légkört” teremt az órákon.

Persze, ahhoz, hogy az magyar órák jó hangulatban teljenek, nem csak tanárunknak kell a lehető legjobban teljesítenie, nekünk is a maximumot kell nyújtanunk! Nem csak nyitottnak és érdeklődőnek kell lennünk az iránt, amit tanítanak vagy mutatnak (például nem kifelé tekingetni az ablakon, várva, hogy mikor csöngetnek ki), mernünk kell felvállalni saját véleményünket! Sokan azért nem merik hangoztatni gondolataikat, mert félnek, hogy rosszat mondanak és felsülnek. Pedig az irodalom egy művészeti ág, nagyon fontos értelmezésében az egyéni vélemény. Nem létezik rossz válasz.

Többet kellene olvasnunk könyveket, verseket, novellákat akár újságokat is, bármit, hogy az egyetlen viszonyítási alap ne csak a kötelező olvasmányok legyenek, amikor egy művet kell elemezni irodalomórán. Nem mellékes, hogy az olvasás a szókincset és a helyesírást is fejleszti, ami szintén jól jön egy-egy magyar óra alkalmával. Meg kell tanulnunk együtt dolgozni, hogy ne hátráltassuk se egymást, se a tanárunkat munkájukban, csak úgy tudunk kellőképpen elmélyedni az irodalom rejtelemiben, szerelmes versek soraiban, regények történeteiben.

És, hogy cikkem bevezetésének szellemében, a holt költőket idézve folytassam: Carpe diem! Szívjuk ki az élet

Zsófi

Versek szerelmeinkről

velejét!

Rozsdás gitár

Felkelek és érzem, a láz
felemészt belülről, meggyaláz.
És látom, velem együtt te is fázol,
mert látványom többé nem mázol
rózsaszín graffitit szíved falára,
mint az amnéziás, ki nem ismer magára.
És csak futsz, meggyilkolod az emlékeket,
de józan ésszel végre megértheted:
nincs még vége, ez egy rövidzárlat.
Nem dobhatom el mindig a szívemhez a
zárat!
Mert átok a szerelem!
Szívem gitárját szerelem.
Elkopott húrok, nagyon rozsdások,
a dalok nem ugyanazok, nagyon mások...
Fázunk és mégis melegünk van,
a vitakozásból elégünk van!
Közel sem vagy tökéletes,
pedig szerintem tök érdekes,

Zavarodj össze

Kérlek szeress, hogyha sírok,
És megakarlak ölni,
Szeress mikor Sátánban bízok
És fejbe fogom magam löni.

Szeress mikor szenvedek
Az Isten előtt kínlódva,
Szeress mikor lelkemet
Ápolgatom vívódva.

Szeress hogyha nevetek
Veled együtt boldogan,
Szeress mikor szenvedek
Veled együtt nyomorban.

Szeress akkor is, ha félek
Egyedül magányban lenni,
Szeress ha máshoz lépek,
És már nem tudlak szeretni

„Milyen volt szőkesége”

Szőke hajú, nálam magasabb termet,
Ilyen volt ő, ez a szomorú gyermek.
Szomorúvá a világ fogja tenni,
Lelkét a sok hazugság meg fogja enni. Bár kedves és bátor, mosolya szívárvány,
Szeme alatt lilás a bőre, meleg márvány.
Meztelen teste forrón ölelt át,
Merengtem mellette és lélegeztem bőre illatát.

Sok dolgot értett, látott a világból,
Szeretete falakat döntött le váramból.
Mindig szeretni akartam, de a romlás eljött
Mindig felbugyogott az a fekete forrás, a torkán át ömlött.

Bántott, megsértett, és már nem voltam való,
Ami eddig természetes volt, az ma már múlandó.
Hittem magamban, hittem a munkámban,
Majd jött valaki, aki az agyamat megrágta.

Kirágta, üres lett, csonka az én agyam,
Ami volt hitem, álmon, azt tán a fogak közt hagytam?
Tudtam, hogy hibáztam, ó, te szomorú Gyermek,
Az üresség majd jön, és nem tudom, téged ki ment majd meg...

Mert jaj neked, te Idegen, te Földöntúli,
Az életet elfogadni kell, szemlélni, megélni!
Az élet nem csak igazság, sokszor a hazugság adja meg a színét,
Amíg ezt nem érted, hogy fogadod el mások pusztá létét?

Vagy te mindig hinni fogod, hogy mások felett állsz?
Hatalomra, dicsőségre, alázkodásra vágysz.
De ne feledd: Juhász nélkül nincs nyáj,
És nyáj nélkül nem juhász a juhász!

Nem értél még el semmit, te szomorú Gyermek.
Szíved hegytető magasságot és mély jégvermet rejtett.
Oly dologra vagy büszke, melyet nem te szereztél,
Utad elején kaptad tarisznyádba az akaratosság mellé.

Millió átok pergett le nyelvedről,
Oly dolgokat tetté szóvá, mik hiányzanak énedből.
Csak addig csinálsz mindig mindent, amíg az könnyű,
Nincs kitartásod, szorgalmad, egyszer majd eljön a lejtő.

Nem lesz örökké egyszerű elérni a célt,
Pedig ÉN lennék, MI lennénk a tét!
Most sem tudsz uralkodni magadon,
Kiabálsz, ha tetszik, megalázol, ha hagyom.

Nem fogadod el a Szürkeséget,
Szürke emberek kis világa, a te nagy Ellenséged!
Arcod nagy felfúj, piros luftballon,
Pedig lesz egy tű, szúr, és csattan... már hallom.
Kipukkad a kép, a nagy idea, eltűnik a csillagos Nova,
Por marad, hamu, véres pernye hull le a hóra.

ÍGY ÍRTOK TI- ÍGY GONDOLJUK MI

Réka 11. évfolyam

A vers megérintett, ugyanis addig, amíg a legtöbb ember megelégszik azzal, ami van, mindig akad néhány olyan is, aki többre vágyik, és a nemes cél érdekében rendkívül elszántan küzd.

Egy a százhoz azok aránya, akik képesek kiállni azért az emberért, azért a dologért, amiben ők hisznek, és képesek túrni a magányt, a fájdalmat, mint a farkasok.

De vajon érdemes-e erre életet áldozni, hogy másokon segítsenek? A kutyák erre azt mondanák: nem, de a farkasok széttépik a kutyákat.

Réka 9. évfolyam

Véleményem szerint ezek a versek a társadalom két végletét mutatják be. A kutyák és a farkasok közt hatalmas ellentétet érzékeltet a költő, pedig majdhogynem ugyanoda tartoznak. Pont úgy, mint az emberek körében. A kutyák –mint lecsúszott farkasok- fejet hajtanak a felettük álló hatalom előtt, és inkább tűrik a megaláztatást, kínzást, némi ételért cserébe. A farkasok a társadalom „lázázó” rétegei. Azaz inkább éhen hal, minthogy valakinek a talpát nyalja az ételért. Küzd a végsőig, és a becsülete többet ér az életénél. Ez a nagy különbség ember és ember, illetve farkas és kutya között. Ugyan onnan jöttek, de a gyengéket bevonzotta magával az ígéret földje.

Dávid 11. évfolyam

Ez a két vers szöges ellentéte egymásnak. A kutyák, akik bármilyen megaláztatást képesek elviselni, csak azért, hogy kapjanak valamit, és a farkasok, akik ugyanígy bármit elviselnek, kivéve az elnyomást. A kutyák nem dolgoznak meg a betevőért, egyszerűen jól érzik magukat a megaláztatásban, úgy érzik, hogy királyi életük van, de rosszul gondolják, mert valójában nem szabadok. Ellentétben a farkasokkal, akik meg is dolgoznak a napi betevőért, nem csak úgy megkapják, de nekik az jutalom a szenvedésük után, és inkább a fájdalmakat viselik, mintsem lesüllyedjenek a kutyák szintjére. De ebben az egészben a legszomorúbb: ez nem csak az állatok körében van így.

Petőfi Sándor:

A kutyák dala

Süvölt a zivatar
A felhős ég alatt,
A tél iker fia,
Eső és hó szakad.

Mi gondunk rá? mienk
A konyha szöglete.
Kegyelmes jó urunk
Helyezettett ide.

S gondunk ételre sincs.
Ha gazdánk jóllakék,
Marad még asztalán,
S mienk a maradék.

Az ostor, az igaz,
Hogy pattog némelykor,
És pattogása fáj,
No de: ebcson't beforr.

S harag multán urunk
Ismét magához int,
S mi nyaljuk boldogan
Kegyelmes lábait!

A farkasok dala

Süvölt a zivatar
A felhős ég alatt,
A tél iker fia,
Eső és hó szakad.

Kietlen pusztaság
Ez, amelyben lakunk;
Nincs egy bokor se', hol
Meghúzhatnók magunk.

Itt kívül a hideg,
Az éhség ott belül,
E kettős üldözönc
Kínozz kegyetlenül;

S amott a harmadik:
A töltött fegyverek.
A fehér hóra le
Piros vérünk csepeg.

Fázunk és éhezünk
S átlóve oldalunk,
Részünk minden nyomor...
De szabadok vagyunk!

Patrik

Hűséges olvasóim, üdvözetem nektek, vágjunk is rögtön a közepébe!

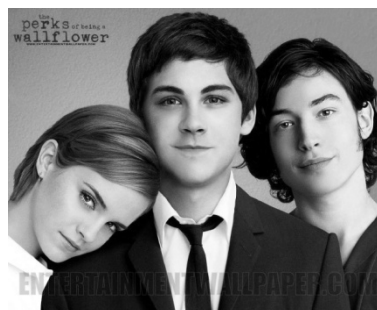
Nézzétek meg a Sin City-t! Kész is volnánk, több szót nem is pazarolok erre! Na, mégis kéne valamit írni, a főszerkesztő ezért mérges lehet! Akkor elmondom, hogy ez a film zseniális! És hogy a hatalmas Tarantino (is) rendezte, aki a méltán híres Ponyvaregényt (Pulp Fiction, 1994), illetve a méltánytalanul gyakran elfelejtett Mementót (Reservoir Dogs, 1992) is forgatta.

A Sin City egy képregény adaptáció, akármennyire meglepően is hangzik. Magyarországra sajnos nem jut el az összes képregény, csak a leghíresebbek, mint pl. az X-men, vagy a Batman. Ám ha megnézzétek ezt az effektekkel és furcsa képességekkel rendelkező emberekkel telezsúfolt filmet, akkor rájöttök, hogy tényleg képregény-filmről beszélünk. Érdekességként még megemlítem, hogy itt nincs kidomborítva a hősködés (talán ezért se annyira híres Magyarországon), hétköznapi emberek a főszereplők, hétköznapi problémákkal. Egy férfi, akire megpróbálnak rákenni egy gyilkosságot, egy detektív, akit lecsuknak, mert nem akar engedni a megvesztegetéseknek.

Szintén furcsa vonása a filmnek, hogy 3 független szálból szövődik össze. Nem teljesen különálló szálak igaz, egy közös város köti őket össze. Sőt, néha egy szereplő megjelenik a másik két történetben, ha csak feltűnés szintjén is. Ám az összes szálról elmondható, hogy kimondottan brutális. Komikummal elfedve gyakran, de véresek, erőszakosak a jelenetek jó része. Gyenge idegzetűeknek nem ajánlom.

A következő filmemet nem sokan ismerik szerintem. Egy könyv adaptációra gondolok Stephen Chbosky nem túlzottan ismert író tollából. Címe igen találó: Egy különc srác feljegyzései, bár mint általában, elképzelni sem tudom hogyan hozták ki ezt a fordítók az angol eredetiből (Perks of being a Wallflower).

Hősünk, Charlie (Logan Lerman) egy 15 éves gólya, akinek az első gimnáziumi évét ismerjük meg. Valamikor az 1990-es éves elején játszódik a történet. Charlie elsőévesként szembenéz azzal, amit minden gólya megtapasztal: ismeretségeket, barátságokat kell kötnie. Bátyja éppen elballagott onnan, nővére nem akarja a saját barátai közé invitálni, így attól tarthatunk a film kezdetén, kitalálhatóvá válik hősünk. Ám megtalálja a közös hangot egy végzőssel, Patrickkel (Ezra Miller) és összeszokott csapatával, akinek Sam (Emma Watson) is oszlopos tagja.

Ezek után Emma számára kiderül, hogy Charlie-nak miért nem volt egy barátja sem, akivel még az előző suliban ismerték volna egymást. Charlie beilleszkedik a társaságba, mindenki szívesen látja, kedves csendes fiúnak látja őt. A családja örül, hogy nem kísértenek emlékek a múltjából, és ő is megnyugszik, megtalálta a helyét. De az öröm nem tart sokáig, ám hogy ne rontsak el semmit, a cselekményt nem is ecsetelem tovább.

A film megmutatja, milyen erős kötelék tud kialakulni azok között, akik ugyanolyan tragédiát éltek át, még ha nem is tudják ezt egymásról. Nagyon fontos dolgot tanít arról is, hogy hogyan (nem) lehet kimutatni a szeretetünket mások felé.

Nagyon élveztem, és remélem ti is így tesztek majd, ha szakítotok rá alig több mint másfél órát. by Jonel

Mi jut eszünkbe a cigány szó hallatán? Bűnözés, munkanélküliség, segélyek, agresszió, megélhetési gyermekvállalás, iskolázatlanság? Szép kis summa! Töménytelen előítélet, és gyakran még több is: tapasztalat. „Persze, vannak közöttük rendesek is”-tesszük hozzá kötelességtudóan, már aki. Valóban, léteznek ilyen emberek, és már elégük van a sztereotípiákból. A következőkben egy erős akarattal rendelkező vezetővel, Bogdán Lászlóval, Cserdi község polgármesterével fogunk foglalkozni.

A polgármester 20 évig dolgozott gyártási igazgatóként egy multinál, munkája révén számos helyre eljutott Európában, problémamegoldó és kommunikációs tréningekre járt, miközben kampánytanácsadóként is dolgozott. Tehát hosszú volt az út a polgármesterré válásig. Mialatt ezt az utat bejárta, kialakult benne a gondolat, hogy egy vezető személye óriási szerepet játszik abban, hogy egy közösségben összetartó vagy széthúzó erők működnek.

Cserdi nem messze, kb. 20 km-re fekszik Pécsről. Ez egy régi, hagyományos település, egy jó hosszú utcával, amit romák és magyarok vegyesen laknak. Elhanyagolt külső, lopások és etnikai feszültségek jellemezték a kis falut. Mára sokat javult a helyzet. És ez Bogdán László roma polgármesternek köszönhető, akit immáron másodjára választottak meg a helyiek.

A változáshoz idő kell. Cserdi sem az egyik pillanatról a másikra lett tündérmese. Már 2006-tól kezdődően többször összeültek a helyi vezetők, befolyásos emberek, hogy mi jót lehetne kezdeni a falu áldatlan helyzetével. Később ezek a beszélgetések lakossági fórumokká nőttek ki magukat, és olyan tabunak számító problémákról beszélgettek, mint például cigánybűnözés, uzsorázás, elmaradottság (van olyan hely, ahol még a víz sincs bevezetve) vagy éppen, hogy sokan túl sok gyereket vállalnak a segélyekért cserébe, de dolgozni nincs kedvük (és valljuk be, hogyha valaki nem ért a földműveléshez, akkor egy kicsike faluban nem nagyon tud másból megélni).

A polgármester pedig határozott: dolgozni fognak! Mert mindennek ez az alapja. Így bérmunkákat kezdtek felhajtani. Ebben az évben például 1000 hektár földet kapáltak meg, és azon felül, hogy az önkormányzat 14 millió forinttal gazdagodott, a munka összekovácsolta a helyieket. De kihasználják, hogy az Unió tagjai; pályázatokra nyújtják be a jelentkezéseiket. Ez azért is jó, mert a fejlesztések folyamatos munkát adnak a helybelieknek. Így a romáknak is. Bogdán László ugyanis vasszigorral egyengeti a helyiek jövőjét. A fiataloknak példát kell mutatni! Nem járja, hogy a szülő nem dolgozik, de pénzt kap. Ennek értelmében nem kap senki segílyt, aki nem veszi ki a részét a munkából. „Hiszen csak azért, mert valaki felelősségesen él, és nem vállal sok gyereket, nem kerülhet hátrányba a megélhetési gyerekvállalókkal szemben!”-vallja ő maga.

Törekednek az önellátásra. Krumplit, hagymát természetesen, valamint most már több fóliáskertjük is van, ahol zöldségek nőnek. Itt is szigorú munkarend van. Nem ér késni, nem ér a munkát kerülni. A falubeliek felnéznek Lászlóra, mert ő maga sem veti meg a munkát. Ha a „vezér” is szó nélkül dolgozik, kinek lehet ellenvetése? Valószínűleg ez lehet a siker egyik titka. Egy ember, aki közülük való, nem mondja, hanem csinálja, és ráadásul értük, a helyiekért teszi. Tervei vannak, segíteni akar nekik. A züllést sem hagyja a hírek szerint, bezáratta a kocsmát, a játékgépeket leszereltette.

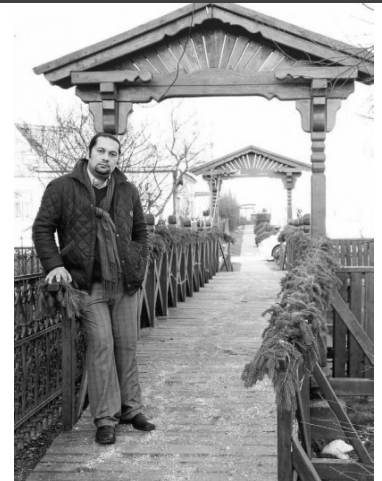
A nyert pályázatok pénzéből fejlesztik a települést. Mindent ők maguk csinálnak. Eddig száz házból már ötvenet felújítottak. Kilenc helyen komplett fürdőszobát húztak fel ott, ahol eddig csak lavórban állt a víz.

Csináljunk csodát?

Korszerű játszótér készítették a gyerekeknek, hogy ne az utcán ténferegjenek, felújították a temetőt, a közteret, két boltot, zöldségest építettek. Az újonnan elkészült kultúrteremben épp a polgármester saját színdarabját játsszák a fiatalok. Egyensúly a darab a címe, egy szokványos kocsmai csetepaté a magyarok és romák között, akik a verekedés helyett végül a közös tánc ritmusában kötnek békét egymással, feledkeznek el nézeteltéréseikről.

A faluban egyébként egy kis híd is épült, jelképezve, hogy a magyarok és a cigányok elkezdtek egymás felé nyitni.

Nem csak a munka, hanem a kultúra is elengedhetetlen az ember életéből. Ezért készült a kultúrterem, hogy legyen hely a programok megszervezésére. A faluban egy holokauszt emlékmű is fel lett állítva, sőt egy százfős csapat Auswitzban is járt. Bogdán László tudatosan tervez, nem csak a „Létezik” a fontos, hanem a „Miért?” is. Látni kell a múltat, fel kell nevelni egy generációt, akik tisztos példát kapnak, akik nem a könnyebbik utat keresik, ezért fontos az oktatás is. A faluban nagy becsületnek örvend az a kisiskolás roma fiú, aki színötös tanuló a többiekkel együtt. Valamint a takarosságot is igyekszik szem előtt tartani. *„Kezdetben úgy jártam-keltem, hogy mindenhol felszedtem a szemetet. Ez nem sváb település, itt az igényességet nagyon mélyről kellett előhívni”*-mondja László.

Tervek a jövőre

Az előítéletekkel szemben így fogalmaz: *„Az a feltett szándékom, hogy ezeket a sztereotípiákat, amelyek a cigányokban is élnek, leromboljuk. Nem kell nekünk más nyomorúságát felvinnünk! Felnőttoktatást indítottunk, idős asszonyok végzik a nyolc általánost, meglett emberek szakmát szereznek, és helyben munkát kapnak. Szakítani kell a tradíciókkal, lehet máshogy is élni.”*

És való igaz, hogy László mindent meg is tesz ezért. Karácsonykor például közel egy tonna krumplit, hagymát osztottak ki a fővárosban a rászorulóknak. Az akció háttérében a paradigmaváltás áll, aminek a lényege a logón megfogalmazott felírat.

A falunak egyébként egy nagyon szép álma van a jövőre nézve. Európában egyedülállóan roma skanzenet terveznek a településbe, hogy bemutathassák a cigányok történetét az idők folyamán, parasztházakat húznának fel, lennének itt ekhós szekerek, melyekben a vándorcigányok éltek, valamint hagyományos roma konyha várná a megéhezöket, este pedig tábortűz, zene, tánc, multság szórakoztatná az idelátogatókat. Az itt élők bíznak a hely felvirágoztatásában, hiszen a turizmus újabb adag munkalehetőséggel szolgál majd a reményekkel gazdag jövőben.

Réka

forrás: internet, híradó alapján

Nemzeti irodalmunk nagy alakjai közül olyan sokan éreztek magukban elhivatottságot arra, hogy felemeljék ezt a szegény népet. Vagy legalább felrázzák. Sajnos nem egy közülük belebukott vállalt küldetésébe. Innen messziről nézve talán azért, mert túl nagyot akartak. Hogy lehet egy fogalmat mozgásba hozni? Mi az, hogy nép? Mit csinál a Nép, mikor éppen ébren van, és felfelé tör? Egyáltalán hol van az a pont a Népen, ahol ha megcsiklandozzuk, feltápáskodik?

Egy modern Matula bácsitól származik a mondat: Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan. Akár hallották ezt a mondatot Hejőkeresztúron, akár nem, mégis ennek szellemében cselekedtek. Ismerős szlogen „a felnövő nemzedék”, „a jövő a mi kezünkben van”, stb. De belegondoltunk már abba, hogy legkönnyebben formálható „anyag” a gyerek? S ha sikerül, akkor az „alkotásunk” túlél bennünket, s maga is újakat hoz létre? Hol másutt kezdjük el az ébresztgetést és a változást, mint a gyerekeknél, az óvodákban, iskolákban?

Hejőkeresztúr iskolájába sokféle családi háttérrel rendelkező gyerek jár: vannak ott cigányok, halmozottan hátrányos helyzetűek az orvos, ügyvéd, kétkezi munkás gyereke mellett. Együtt dolgoznak órán, képesek örülni a másik sikerének, s ez a természetes összetartás megmarad az osztálytermen kívül is. Nemcsak a gyerekek, a felnőttek is összefognak: három kis település és haladó szellemű pedagógusok akaratereje hozta létre a „hejőkeresztúri csodát”.

Kovácsné dr. Nagy Emese, az iskola igazgatója, mint a mesében, elrepült a messzi Amerikába, ahol egy tréningen megismerkedett San Franciscó-i Stanford Egyetem által kidolgozott komplex instrukciós programmal (KIP). Ezt a gyakorlatot a nyelvi nehézségekkel küszködő spanyol és afroamerikai diákok felzárkóztatására fejlesztették ki, de hősünknek szöveget ütött fejében a gondolat, hogy miért ne alkalmaznánk ezt mi is itthon a hátrányos helyzetű gyerekek esetén? Hazatérve kollégáival megalkották a saját változatukat, 2001-től kezdve pedig sikeresen alkalmazzák. Tanórai keretek között tartják meg az úgynevezett instrukciós órákat, melyeken elsősorban megtanítják a diákokat kommunikálni: bővül a szókincsük, fejlődik az érvelési technikájuk, így felnőttként bármilyen közegben meg mernek szólalni. Felébred bennük a tudásvágy, rájönnek, hogy a bőrszíntől, anyagi helyzettől, származástól teljesen függetlenül ők is tehetségesek.

Egy átlagos órán harminc diákból nyolc-tíz, akinek csillog a szeme, aktív, jelentkezik. A többiek nem ragadja meg a leadott anyag. Egy KIP-es órához kell a „nagy ötlet”, mely mindenki számára érdekessé varázsolja a leckét, mert ami érdekel, arra odafigyelek, s amire odafigyelek, azt előbb-utóbb megértem. Jelen esetben előbb. Az óra egyik részében a gyerekek 3-5 fős csoportban dolgoznak, melyben mindenkinek saját szerepe van. Nyitott végű, kreativitást, együttműködést igénylő feladatokat kapnak, melyek sokféle képességet megmozgatnak. A csapatok nem versengenek egymással, s a heterogén csapatokon belül is egyenrangú munkavégzés folyik, tudatosul a gyengébb képességűekben, hogy az ő hozzájárulásuk is elengedhetetlen a feladat teljesítéséhez. Hogy ez megvalósuljon, a pedagógusnak is túl kell lépnie rutin-döntéseken, megtanulják, hogyan töltsék be új szerepüket az osztály munkájában. Valójában a jól működő csoportmunkába szinte szükségtelen beavatkozni, hiszen a tanár feladatainak egy részét a diákok végzik el, képesek az önálló problémamegoldásra, s csak végső esetben kérnek segítséget. Ugyanakkor jól kell ismernie a sokszínű társaságot, a csoportos feladatokkal elvont gondolkodásra kell készíteni a diákokat, s az egyéni munkát az együtt végzetteknek kell építenie. Tehát a tanár jelentős munkája fekszik az elért eredményekben.

Hogy mi is az eredmény? A gyerekek szeretnek iskolába járni. Nem félnek kérdezni, mernek fantáziálni, képesek együtt dolgozni társaikkal. Akarnak tanulni, tudni, „okosnak lenni”. Mire felnőnek, természetessé válik számukra, hogy akárcsak ők, minden ember értékes, és tehetséges valamiben, s senkinek a munkája nem hiányozhat a nagy egészből.

Látó

Szaszkó-Bogárné Eckert Bernadett tanárnő:

Melyik iskolában/hol végezett?

2005-ben érettségiztem a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium hat évfolyamos emelt szintű matematika osztályában, majd 2010-ben szereztem meg a diplomámat a Szegedi Tudományegyetemen angol-matematika szakon.

Hogy került ide, ebbe az iskolába?

Az egyetem után 2 évet tanítottam korábbi középiskolámban, de mivel a vőlegényem itt volt Szegeden, ezért mindenképp szerettem volna visszakérülni egyetemi városomba. Nagyon szerencsésnek tartom magam, hogy egyből Szeged legjobb középiskolájában, a Radnóti Miklós Kísérleti Gimnáziumban kaptam állást.

Mi az eddigi benyomása a diákokról és az iskola életéről?

Az eddigi benyomásaim abszolút pozitívak, mind a diákokkal, mind az iskola életével kapcsolatban. A diákok kedvesek, együttműködőek, nagyon jó képességűek. Az iskolai élettel kapcsolatban nagyon tetszik, hogy sok színes program, lehetőség van, de mégsem túl sok, diákoknak, tanároknak is marad ideje, energiája tanulásra, tanításra.

Mik a céljai az iskolán belül?

Iskolán belül az a célom, hogy a munkámat a lehető legjobban végezzem. Mindig szeretettel, odafigyeléssel, együttműködéssel forduljak a diákok és a kollégák felé is. Valamint, hogy megszerettessem a tantárgyaimat.

Mondana pár szót önmagáról és a tanított tárgyról?

Céltudatos embernek tartom magam, és ha valamibe belekezek, próbálok képességeimhez mérten a lehető legjobbat kihozni magamból, mert csak ekkor tiszta a lelkiismeretem. Erre próbálok rávenni a diákjaimat is. Szeretném, ha elhinnék, hogy mind a matematika, mind az angol megtanulható, megérthető (ha elegendő időt fektetünk bele), és komoly szépséget, sikerélményt jelenthet számukra.

Árva Margit tanárnő:

Melyik iskolában/hol végezett?

Szegeden a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán testnevelés-sportszervezés szakon, majd a Pécsi Tudományegyetem Természettudományos Karán testnevelő tanári szakon.

Hogy került ide, ebbe az iskolába?

Megüresedett álláshelyre, pályázat útján (35 év után először van a Radnóti Miklós K.G. -nak női testnevelője).

Mi az eddigi benyomása a diákokról és az iskola életéről?

Okos, értelmes gyerekekkel kreatívabb munkát lehet végezni. Szívesen próbálkozom az eddig megszokott dolgoktól eltérő feladatok megvalósításával. Igyekszem sokszínű órákat tartani, szívesen kísérletezem a megvalósítás lehetőségein. Eddig partnerekre találtam a diákok személyében. Nagyon kedvelem az általam tanított osztályokat. Szimpatikus az iskola pörgős közösségi élete (Sá-Ra Kupa).

Mik a céljai az iskolán belül?

Szakmai tudásom bővítése, ennek átadása a tanulóknak. A testnevelés megszerettetése, mint preventív, rekreációs vagy akár élsport tekintetében.

Mondana pár szót önmagáról és a tanított tárgyáról?

Általános iskolás korom óta sportolok, versenyszerűen kézilabdáztam (OIB, NB II.). A sport iránti szeretetem a testnevelő tanári pálya felé orientált. Itt is sikerült szép eredményeket elérnem. Nagyon értékesnek tartom a testnevelés személyiségformáló tulajdonságát. Munkám során ezt szeretném a tanulóknak tudatosítani. Szeretném, ha a tanulók megismernék a rendszeres testmozgás jelentőségét a mindennapi életben. Húsz éve párkapcsolatban élek, két gimnazista gyermekem van. Ők is a Radnóti Miklós Kísérleti Gimnáziumban tanulnak.

Emma

Tudomány

Aktuális számunkban érdemes lenne egy kis figyelmet fordítani erre az igazán széles körben alkalmazható találmányra. A hangzatos név az ír "súgradh", azaz játszani szóból jön. A **sugru**, más néven formerol egy gyurmaszerű, szilikontartalmú anyag. Szinte bármihez odatapad, többek között alumíniumhoz, acélhoz, rézhez, üveghez, kerámiához, fához, különféle műanyagokhoz stb.

Flexibilis, könnyen kezelhető, és a csomagolásból kibontva még fél óráig formázható. Szobahőmérsékleten, 24 óra múltán, a levegő nedvességtartalmának köszönhetően pedig magától elnyeri a végleges szerkezetét.

2003-ban pattant ki az ötlet egy ír hölgy fejéből, aki hétköznapi tárgyak javítására, praktikusabbá tételére, személyre szabására szeretett volna egy olyan anyagot létrehozni, ami rugalmas, mégis strapabíró. Kezdetben fűrészporból és tömítőszerből álló eleggyel kísérletezett. A kezdeti kudarcok ellenére pár év múlva már anyagmérnökök és formatervezők segítségével megszületett a már szabadalmaztatható, az eredeti ötlet paramétereinek megfelelő találmány. Speciális szerkezetének köszönhetően tartós, ellenáll az erős környezeti hatásoknak. Remek szigetelő, a hőt és az elektromosságot sem vezeti. Ezért kiváló például meghibásodott kábelek, vezetékek vagy edények aljának bevonására. -50°C-tól +180°C-ig bármilyen hőmérsékletet kibír. Vízálló tulajdonsággal is rendelkezik, pl. mosógép belsejében és a tenger alatt sem szenved semmi kárt. Ezen előnyei miatt rendkívül sokrétű az alkalmazása. Felhasználásának csakis az emberi kreativitás szab határt.

Shazi

Mesterségem címere: politológus

Mi szeretnél lenni, ha nagy leszel?- hangzik gyakran a kérdés. Leginkább mindannyian egy olyan foglalkozást szeretnénk űzni, ami hasznos, versenyképes és nem utolsó sorban meg lehet belőle élni. Amikor tőlem ezt kérdezték, én mindig azt válaszoltam, hogy politikus szeretnék lenni. Itt vagy nevetés következett, vagy a következő kérdés jött: Akkor politológiára mész?- Nos, nem. Aki politológiát tanul nem feltétlen lesz politikus, bár van rá esély, de ez egy jóval sokoldalúbb terület.

Mit tanulok a teljesség igénye nélkül:

Kommunikációt, filozófiát, szociológiát, jogot, parlamentarizmus történetét és természetesen politikatudományt, valamint magyar politikát. Ez egy osztott képzés, tehát a 3 év alapképzés után, választhatok valamilyen mesterképzést is. Szóval leginkább akkor fog eldőlni, hogy merre visz az utam. A diplomát szerzett politológusok dolgozhatnak különböző szervezeteknél, cégeknél, önkormányzatoknál. Részt vesznek döntések előkészítésében, különböző események megszervezésében és lebonyolításában, illetve elemzőként is el lehet helyezkedni.

Miért Budapest és ELTE?

Erre azt tudom mondani, hogy azért, mert Szeged és Radnóti. Úgy gondolom, hogy radnótisként van lehetőség a legjobb egyetemeket választani.

A kezdetek

Osztályfőnököm, Éderné Pilling Csilla tanárnő javaslatára jelöltem be. Úgy gondolom életem egyik legjobb döntése volt, és azt tanácsolom nektek, hogy hallgassátok meg tanáraitok véleményét, hiszen az évek során ők ismertek meg benneteket szakmailag és emberileg egyaránt annyira, hogy nagyon jó javaslatokkal álljanak elő. Amikor választotok, ne a család vagy a barátok céljai lebegjenek a szemeitek előtt, hiszen nekik más a személyiségük, más lesz az útjuk is. Az összes helyre olyan képzés kerüljön, ahol szívesen eltöltenétek a következő éveket.

Én nem ismertem senkit itt, biokémiás osztályból kiindulva nem is meglepő a helyzet. A gólyatábor azért van, hogy megismerjétek mindenkit. Nálunk ott alakult ki az a társaság, melyet ma már barátinak nevezhetek. Nehéz volt az eleje, és úgy gondolom, sokatoknak nehéz is lesz, ha más városba költözik, és nem tart vele egy ismerőse sem. Nekem az első 2 hónapban felmerült, hogy visszajövök. Jól tettem, hogy maradtam, hiszen kellett pár hónap ahhoz, hogy lássam, tényleg itt a helyem.

Szorgalmi időszak

Ezzel kezdődik a szemeszter, általában 7 hetes. Ekkor lehet előadásokra járni, és ekkor kell szemináriumokra, illetve választott órákra. Miért lehet, és miért kell? Nos, a legtöbb előadáson nincs névsor, ezért nem kötelező ott lenni. Mindenki érzi, mire van szüksége. Én nem jártam be mindenre, sok helyen elégnék éreztem a tankönyvet, vagy a csoportba feltöltött jegyzeteket. Szemináriumon és választott órán viszont ott kell lenni. Te állítottad össze, hogy mikor tudsz bemenni, akkor menj is be!

Ez egy sokkal lazább rendszer -megjegyzem-, bár nem minden hét esetében, többször hajazza is a Radnótit, de szerintem mindenki megszokta már a kiképzést.

Vizgákról

Szintén magának rakja össze az ember lánya/fia, hogy miből mikor szeretne vizsgázni, nem érdemes egy héten 2-3 vizsgánál többet megcsinálni. Nálunk egy vizsgaanyag mennyisége kb. 2-3 radnóti témazáró anyagának felel meg. Szintén nem vittem túlzásba a felkészülést, pár átolvasással a vizsgáimat és a félévet 4,00-es átlaggal zártam. Hozzáteszem, sokszor előfordult, hogy pont azt nem néztem át, amit kérdeztek, vagy hatalmas szerencsém volt, mert jó tételt húztam. Érdemes írásbelinél és szóbelinél is mindent mindenhez kötni, teleírni a 2-4 oldalt, mert sok esetben bejön. Én így egy 3-as és egy 4-es vizsgát is írtam. Nos, a szóbeli lutri. Volt olyan csoporttársam, aki az összes tételt jól tudta, mégis megbukott, mert nem győzte meg a tanárurat. Nekem szerencsém van a beszélőkémel, de leginkább volt tanárainknak vagyok hálás. Amikor 9.-ben nyelvtanórán kaptunk egy szöveget és nekiálltunk megbeszélni az anafóris és katafóris szerkesztést, azt hittem, a hajam kitépem. Sosem gondoltam volna, hogy ha egy kommunikációelmélet vizsgán előhozom, amikor az írásbeliség előnyeiről kérdeznak, akkor kiváltom az egyik legbuktatósabb oktatónk elismerését, és 5-öst kapok. Köszönöm.

A másik ilyen esetem az alkotmányjog vizsgán volt, ahol pedig "abból éltem", amit társadalomismeret órán tanultunk (szintén bukós tárgy, és buktatós oktatók): a végeredmény 4-es lett.

Végezetül azt szeretném elmondani, hogy higgyétek el, hogy a Radnóti értetek, értünk van, volt és lesz is, hiszen olyan felkészültséget és támogatást jelent, amivel az első egyetemi éveket könnyebben lehet teljesíteni. Szívükből kívánom, hogy mindenki találja meg az útját, a neki való hivatást. Remélem, ti is így fogtok

visszagondolni a Radnótira, hiszen radnótisnak lenni mindig is többet jelentett annál, hogy gimnazista vagy. Sok szerencsét kívánok az érettségihez és a felvételihez!

Niki

Novellák: A nemes (folytatás)

Akit elszakítanak a világtól, és évszázadokra bebörtönöznek, azt lassan felemészti a céltalanság. A jelenje érdektelen, a jövője kilátástalan, így csak a múltba kapaszkodhat. Ha a külvilágból fényugár se érkezik hozzá, a múlt kísértetei elragadják, és ősi dallamokkal töltik meg fülét.

Optimón, a családfőnek, Familónnak fia, a család dicső múltjának megszállottja volt. Az ősei tetteit magasztosabbnak tartotta bárminél, amit az ő ideje képviselt. Hosszú ideig foglalkoztatta a kérdés, hogy miért ilyen elmaradott a kora, és régen miért volt minden sokkal fényesebb? A dicső tetteket miért nem koptatta el az idő? Anyját a szülés előtt hosszú ideig démonok üldözték. Kínzó fejfájás gyötörte, és minden este az Isteneket átkozta. Optimón születése után pár évvel eltűnt. Az emberek azt suttozták, hogy a démonai végeztek vele, mások azt állították, hogy elment, hogy leszámoljon magukkal az Istennel. A fiúnak anya nélkül, kegyetlen világban kellett felnőnie. Naphosszat tartó vívás, erőgyakorlatok, de a „nevelése” csak arra készítette fel, hogy hogyan harcoljon, de arra nem, hogy miért?

Így hát elkezdett magának célt keresni. A kíváncsiság vezette az őseihez, és tetteik megfogták őt. Egyre több időt töltött a könyvtárban a könyvek felé görnyedve, és falta a múltat. Égette, gyötörte a tudat, hogy nem ér fel hozzájuk.

Végül megfejtette a titkukat. Az ősei viselkedése, a könyvek tanulsága szerint, túlmutatott az emberi természetén: tisztelték ellenfelüket, udvariasak voltak, nem vettek részt tivornyákba, kemények és

igazságosak voltak.

Ha ő is ezt az irányt követi, visszahozhatja a dicsőséget...

Onnantól szigorú szabályokat követett, testét és szellemét egyaránt gyötörte, hogy készen álljon, ha a Sors hősi tetteket követel tőle. Felnőttként pedig a küldetését is megtalálta a régi krónikákban. Egy család szövetkezett a Káossal, hogy pusztulásba döntsék a területet, amit az otthonuknak hívtak. Holtak seregével indultak meg egy rég-elfeledett királyság ellen, de Optimón ősei feltartóztatták őket. Vérrel váltották meg az embereket, de szörnyű átkot kellett érte elszenvedniük. Elzárták őket és nemes szövetségeseiket a világtól, és száz meg száz éveken keresztül a saját démonaikkal kellett küzdeniük. Optimón pedig ráakadt az áruló család leszármazottaira...

– Vérrel nem válthatod meg a múltunkat.

– De megmenthetem a jövőnket!

Az atyai beleegyezés után megindult a támadás a kígyófészek elpusztítására. A várárok vizét a nyugvó nap fénye, a várudvart a vér festette vörösre. Optimón végignézte barátai, fegyvermestere, csatlósai halálát, valamint az ellenfél vitézeinek hősiek ellenállását, mely újra meg újra megtörte a támadók árját. A feldühödött tenger meg-megostromolta a sziklát, melyből nagy darabok törtek le, és zuhantak a semmibe. Aztán az alapjaiban rendült meg, és darabjaira hullott, melyeket a vad áradat hamarosan elmosott.

Optimón kiemelkedett a tömegből. Csendes folt volt a viharban. Így mindenki jól láthatta, amikor a küzdők felé emelte az ellenséges vezér levágott fejét. A támadókon a lelkesedés, a védőkön az elkeseredés lett úrrá. Az ifjú hős látta, hogy a csata immár eldőlt, így embereit maga mögött hagyva megindult a kastély belseje felé, az elébe kerülőket kerek pajzsával lökve félre.

Optimón, az Aranypajzs. Így nevezték emberei és ellenfelei egyaránt. Korábbi éveiben megszámlálhatatlan alkalommal védte meg háza becsületét e mögé a hatalmas pajzs mögé bújva.

És a Hölgyet maga a hordozója kovácsolta a régi leírások alapján. A peremét körben ősi szimbólumok és rúnák ékítették, a közepét pedig az Öt Isten jelképe, a pentagramma foglalta el. A Hölgy nem az Élet mosolygós úrnőjének, hanem a Halál fekete-fátylas özvegyének készült. Csata közben a koponyái rávicsorogtak az emberekre, és csontvázai kezeiket nyújtogatták értük. Senki, kit anyja szült, nem akart szembekerülni ezzel a természetellenes tárggyal. Hordozójával pedig annál kevésbé. Ifjú kora ellenére híres harcos volt, és nem csak a Hölgy védte a csatában, de a Hölgyet körbelengő babonás félelem is betakarta. Nem volt ember, ki előtte megállhatott volna!

A Kastély folyosói kongtak az ürességtől. Úgy látszott, hogy még a cselédek is kint harcoltak, de végül az egyik ajtó előtt kivont karddal őrködő fiatalembert pillantott meg. A csontjaiban érezte, hogy az ifjú a másik család tagja.

–” Egyenlő esélyeket!”

A Hölgyet ledobta a földre, mire az mély kongás hallatott, mitől megfagytak a szívek. Csendült az acél.

– Szabad a kardját?

Az egymásnak feszülő pengék szikrát hánytak, a levegőt betöltötte a hideg vas csengése, és mint figyelmeztetés lógott az éterben a Hölgy sikolya.

Optimón kezdeti önbizalma egyre jobban megkopott, majd lassan fagyos réműletté változott, ahogy egyre nehezebben bírta az iramot ellenfelével szemben. Támadás és védelem gyors egymásutánja. Végül a kard, az

aljas ragadozó a férfi torkába mart. Optimón elködösült agyában csak egy kérdés zakatolt: „Tényleg ilyen forró az acél csókja?”

Az ifjú türelmesen kivárta, míg ellenfele összeesik, majd hátat fordított neki, és visszament az ajtó elé. A lassan magához térő Optimón nem élt vissza a helyzettel. Lassan feltápáskodott, majd pengéjével megkocogtatta a másik vállát. Az rémülten fordult hátra, és úgy mérte végig ellenfelét, mint aki kísértetett lát. A küzdelem gyorsan véget ért. A fiatalember több sebtől is vérzett már, de félelmét nem tudta leküzdeni, és minden támadásnál jobban gyengült a védelme. A kegyelemdőfés pontos volt. Optimón lassan kitapogatta a sebet, majd belenyúlt. Az ujjai félig beleszaladtak. Remegő kézzel nyitotta ki az övén függő zacskót, majd az abból kivett vastag fémtüskével rögzítette a sebszéleket. A poklián forró fájdalommal csak a felismerés ért fel, hogy elveszítette híres hangját, és a torkából csak artikulálatlan hörgés tört elő.

– *„Az elesett ellenfelednek a halálban is add meg a tiszteletet, ne csonkítsd meg, ne foszd ki!”*

Az ifjú testét kinyújtóztatta a fal mellett, kardját a mellére fektette, és a markolatra kulcsolta a halott ujjait, majd elgondolkozva nézett rá.

– Egy ilyen dicsőséges ellenfél a halálban is dicsőséget érdemel...

A pajzsra esett tekintete. Tudta, hogy az elbizakodottság miatt, mellyel eldobta magától, nem méltó arra többé, hogy viselje. A túlvilágon viszont minden bizonnyal jó szolgálatot fog tenni az elesettnek. Így hát letakarta a pajzsral, és aztán rövid ideig jelképesen virrasztott a halott mellett, lelkét az Őt Istennek ajánlva.

Kíváncsi volt rá, hogy mit őrzött az ifjú ebben a szobában, így benyitott. A teremben egy nőt talált, aki amint meglátta egyből segítségért kezdett kiabálni. Optimón közölte vele, hogy nincs segítség...

– *„Légy udvarias a Hölgyekkel, védelmezd meg őket!”*

Meggyőzte arról, hogy nem fogja bántani, és megvédi az esetleges támadásoktól. A lány lassan elfogadta a karját, és megindultak kifelé. Amikor a nő meglátta az elesett ifjút, sikoltozni kezdett, és ököllel püfölte a férfi mellkasát, amit az békésen tűrt. Az asszony azonban belekapaszkodott a fémtükbe, és cibálni kezdte a sebet, ami kiállhatatlan kínokat okozott neki. Optimón nem bírta tovább, és átvágta a hisztérika torkát. A nő teste az ifjúéra esett. Folytatta a kutatást ellenfelek után. Az étkezőben azonban az ellenfelek találták meg őt...A hátának szegeződött egy lándzsa, majd még egy, és az árnyékból egy sötét ruhás, ősz hajú öregember lépett elő. A kardjától megszabadították, és térdre kényszerítették a vén előtt, aki lázban égve ordított vele:

– A fiam fejét levágtad, az unokámnak véréte vetted, és a nejét alávaló módon megölted. A legkevesebb, hogy egyenként vágjuk le a végtagjaidat!

Mire felocsúdott volna, szorosán lefógták, és a jobb csuklójára hatalmas erővel sújtottak le. A csont reccsenése, és a tudat, hogy megnyomorodott, jobban fájt neki, mint maga a csonkítás. Különösebb meggyőződés nélkül ordított, és a kastély valamelyik folyosójáról a Hölgy fülsértő csengéssel válaszolt. A két dárdás zavarodottan engedte el, hogy megkeressék az idegtépő sikítás forrását. Pillanatokon belül meghaltak. A vén kapkodva kardot rántott, de hamarosan őt is lefegyverezte Optimón a bal kezében szorongatott törrel.

Az öregember dacosan kihúzta magát, és gögösen felemelt állal várta a halált, ami nem is váratott sokáig magára.

– *„Az elesett ellenfelednek a halálban is add meg a tiszteletet, ne csonkítsd meg, ne foszd ki!”*

Az elvekkal nem törődve döfkölte a hullát, mígnem csak egy véres húscsomó maradt belőle, és zokogott. A mézsárlás közepén térdelt, és úgy érezte, hogy túl sokat vesztett ahhoz, hogy ne érje el a célját. Túl sokat, egy

célért, ami nem ő volt, amit csak régi szellemek súgtak neki. A tévedésének fájdalmát alig tudta elviselni, és érezte, hogy hamarosan összeomlik. Nem tudta eldönteni, hogy ez most az Istenek jogos büntetése lesz-e? De tudta, hogy elkerülni nem, csak elvállalni tudja.

Elviselhetetlen fejfájás jelezte, hogy az anyja démonai megérkeztek, hogy felváltsák az ősök szellemeit...

Mégsem közhely

Rohanó, felgyorsult világunkban már nincs időnk egymásra, elhidegülnek az emberi kapcsolataink, és ez azzal fog járni, hogy...

Mekkora egy elcsépett, unalmas közhely! Csak arra való, hogy kitöltsenek vele néhány üresen maradt sort, hátha néhány ponyvaíró még hasznot tud húzni abból, hogy egy sorral hosszabb lett a műve. Hihetetlen, hogy ezt egyesek még beveszik!

Ráadásul még csak nem is igaz! Elhidegülés, na persze... attól, hogy a harmadik évezredben vagyunk, az emberek még ugyanolyan társas lények maradtak. Keressük a hozzánk hasonló embereket, szeretnénk a saját álmainkat valóra váltani, de közben megfelelni a környezet elvárásainak: pont, mint régen. Mi az olyan nagy különbség?

Pedig van eltérés. Első pillantásra talán nem tűnne fel, de nem is azokban a felszínes kapcsolatokban kell keresni, melyekre először gondolunk.

Reggel a buszon direkt elől szállunk fel, hogy ne kelljen találkozunk az idegesítő ismerőseinkkel. Pedig nem utáljuk őket, a szó klasszikus értelmében semmiképpen sem. Csak épp „nem vagyunk hangulatban ahhoz, hogy velük beszéljünk”. Elég problémánk van a nélkül is, hogy értelmetlen bájcevelyt folytatnánk velük, úgyhogy inkább leülünk valahová, előre. Dupla ülésre, ablak mellé, a másik székre rátéve a táskánkat, mert nem akarjuk, hogy idegenek mellettünk foglaljanak helyet. Legjobb, ha zenét hallgatunk fülhallgatóval, olvasunk, vagy belemerülünk az elsuhanó táj tanulmányozásába – ezeket a dolgokat bevetve már egészen biztos, hogy senki se fog hozzánk szólni.

Leszállva a buszról az emberek közt szlalomozva megyünk az utcán; senkit nem bámulunk meg tartósan; nem gondolunk vicces dolgokra, nehogy elnevezzük magunkat idegenek előtt. A suliba belépve simán rávágjuk az ajtót az iskolatársunkra, nem faragatlanságból, hanem mert egyszerűen nem vesszük őt észre. Nem vesszük észre senkit, aki nem szerves része az életünknek.

Lemásolni a házinkat olyan osztálytársakról, akikkel eddig összesen három szót váltottunk; udvariasan végighallgatni az élménybeszámolókat, melyekre valójában nem is vagyunk kíváncsiak. A szünetekben nevetni a barátainkkal – vagy inkább csak számunkra szimpatikus emberekkel, akiket egy nap el tudnánk képzelni igazi barátainknak – különböző történeteken, melyeknek a főhőseit nem is ismerjük, de nem akarunk tudatlannak tűnni előttük a kérdezősködéseinkkel. Azt állítjuk, jó az osztályközösségünk, csak mert nem közösítünk ki senkit, és ez manapság már olyan ritka, hogy tényleg különdíj jár ilyen esetekben. Nagyszünetben felcsendül a sulirádió: ha valaki megjegyzi, hogy rossz zenét adnak, nem merjük megemlíteni, hogy nekünk mégis tetszik a szám, mert ebben az „egyáltalán nem elhidegült” világban már nem ismerik a véleménycsere fogalmát, csak a vitatkozását, mi pedig ugye, nem akarunk balhét. Mert nem akarjuk tönkretenni ezt az idilli állapotot, ahol mindenki szeret mindenkit.

Végignézzük, ahogy valaki elesik, és szétszóródik az összes cucca, de nem segítünk neki. Kihívják felelni a padtársunkat, aki nem tanult semmit, mi pedig nem sűgunk, hanem mélyen belemerűlűnk a tankönyvűnkbe, a szerencsűnket áldva, amiért nem mi szenvedűnk kint a táblánál. Ha meglátűnk valakit, akivel nem akarűnk társalogni, tettejűk, hogy nem vettűk észre. Az ebédlűben nagy gondban vagyűnk, ha nincs szabad asztal, inkább öt percen át tanácstalanul ácsorgűnk tálcával a kezűnkben, hátha valaki megszán minket – de hogy odaűljűnk egy idegen mellé, az elképzelhetetlen. Akkor már szűvesebben ennénk állva. Jó ez az élet nekűnk? Biztosan, hiszen mi választottűk. Vagy nem is tehetűnk róla, mert azt neveltűk belénk kisgyerekként, hogy ne kiabálűnk az utcán, ne állűnk szóba idegenekkel, ne adjűnk a csokoládénkből a csoporttársainknak, mert ránk fognak akaszkdni? Ne bízz senkiben, ne légy tapintatlan... mégis ki találta ki ezeket a szabályokat? Nem hibáztathatűnk senkit, és mindenkit hibáztathatűnk. A kettű ugyanaz.

Pedig nem reménytelen. Mindenki ismer olyan embereket, akik természetes vidámságűkkel megfertűzik a környezetűket, és a Napot is elő tudjűk csalogatni csak azzal, hogy váltanak velűnk pár szót. Nincs bennűk semmi erűltetett, egyszerűen csak önmagűkat adjűk. Nem azért vidámak mindig, mert szebbek, okosabbak vagy sikeresebbek a társaiknál: egyszerűen nem hagyjűk, hogy egyetlen dolog tönkretegye a jókedvűket. És nem is olyan nehéz ez, mint amilyenek elsőre tűnik. Ők azok, akiknek megengedett, hogy a „rohanó világról” szűlő közhelyet egy vállrándítással elintézzűk: ők már megtettek a magűkét azért, hogy derűsebb egyen ez a világ. Mert csak ennyiről lenne szó. Ennyit bűven elég tennűnk ahhoz, hogy csak egy unásig ismételt frázissá változzon a szomorű valóság, a közönyössé és elhidegűltté változott emberek tömege.

Vivi

I m p r e s s z u m

Kiadja: Radnóti DÖK

Felelős kiadó: Gál Béla

Segítő tanár: Plugor Magor

Megbízott szerkesztő: Batiz Réka Hanna (12.D)

Korrektor: Szalai Anna(12.D)

Tördelőszerkesztő: Batiz Réka Hanna

Munkájűkkel szűnesítettűk újságűnkat:

- Ahmed J. Shaza (10.C))
- Balogh András (10.T)
- Bubori Patrik (10.T)
- Szabó Péter (9.D)
- Batinkov Emma (9.C)
- Szalai Anna 12.D)
- Szűll Zsófia (9.T)
- Buchholcz Katalin (10.D)
- Erdész Luca (9.T)
- Bite Vivien (9.T)
- Nosztáni Nikolett („vendiák”)